

ФЕСТИВАЛ • без прјевлада

23.

ЈУГОСЛОВЕНСКИ
ПОЗОРИШНИ
ФЕСТИВАЛ

УЖИЦЕ | 5-12. НОВЕМБРА 2018.
www.uzickopozoriste.rs
www.jpj.uzickopozoriste.rs

БРОЈ 7 | ГОДИНА XXIII | 11. НОВЕМБАР 2018.

ЈОВАНА ГАВРИЛОВИЋ, ГЛУМИЦА

Сладак глумачки живот

- Увек сам сматрала да је позориште забава у најлепшем могућем контексту. Оно што покушавам да урадим као глумица, колико је то у мојој моћи, јесте да правим театар онакав како га ја замишљам, волим, маштам и сањам

Поред тога што је за младог глумца важно да ради, колико је важно шта и како ради?

- Мени је важно да живим, а под тим подразумевам и да радим. Ако је тако, онда сам срећна, испуњена и онда постојим. Ако радим и испуњавам неке задатке, прохтеве, жеље и честитке и остало, туђе или своје, онда нисам срећна. Кад год бих терала ствари до краја и запела онако из петних жила обично бих дошла до те среће, а кад год бих уложила мало мање од целе себе, те среће није било. Онда бих себе прекорила и употребила још мало снаге, воље, памети, жеље и срца.

Да ли су и колико важни сарадници и екипа са којом се ради?

- Прешла сам тек мали део пута у овом послу и занимљиво ми је да размишљам о томе шта ми је све то до сада значило, а шта није. Схватила сам да ми је све значило. И највеће трагедије и одврашћине са којима сам се сретала бавећи се овим послом пуно су ми значиле, просто да бих изградила неке критеријуме. Да не причам о оним позитивним, светлим тачкама, блиставим људима које сам упознала и имала среће да са њима радим и да их вечно памтим и чувам у свом срцу. Сада имам срећу да сам у ансамблу Атељеа 212 окружена дивним колегама, својим пријатељима, са којима се тренутно осећам као да могу да правим чуда.

Како се данас долази до улоге? Колико су глумци бирани, колико се за улоге боре на кастинзима?

- Дешава се и једно и друго. Природно је у нашем послу да смо бирани и у томе нема ништа срамотно. Некада се деси да неко види одређеног глумца, глумицу у некој улози, па га позове. Некада је потребно да се за улогу отвори кастинг. Али, оно што је баш чудно је то што многи глумци код нас имају проблем да се појаве на кастингу. На западу то сви уредно раде, боре се за своје улоге. То је мени потпуно нормално, природно и лепо. Прву улогу сам добила на кастингу. То је био неки чудан сплет околности. Позвана сам на кастинг у време кад

још увек суштински нико за мене није знао. Имала сам ту срећу да ме неко уочи на једном од глумачких испита и због тога сам позвана. На том кастингу сам добила улогу у представи "Док нас смрт не раздвоји" коју и дан данас играм и која ми је врло драга. То је моја прва представа и представа коју најдуже играм у свом слатком глумачком животу.

Шта се дешава са театром данас?

- Морам на то питање да одговорим првенствено као гледалац, а не као глумица, пошто то подразумева једно друго. За мене лично, театар је данас постао досадан и то је оно што ме највише збуњује. Увек сам сматрала да је позориште забава, да не будем погрешно схваћена, забава у најлепшем контексту. Забава може бити и тешка и весела, шарена и црна. Оно што покушавам да урадим као глумица, колико је то у мојој моћи, јесте да правим театар онакав како га ја замишљам, волим, маштам и сањам. То је театар који привлачи људе и штити их, држи их окупљене. Има ту нешто романтично

и топло у целој идеји театра, али као да се унело неко зрно које све то раздира. Негде је попустила нека цев и постало је много хладно.

Да ли си тренутно ангажована на неком новом пројекту?

- Тренутно приводимо крају процес рада на представи "Петријин венац" у Атељеу 212. То је један буран процес који ће бити реализован, надамо се на радост свих нас који у њему учествујемо. Али, да не причам унапред, пошто још увек радимо на томе. Имам неке планова и за касније, али о том потом.

В. Туцовић

Република Србија
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ И ИНФОРМИСАЊА

РАЗГОВОРИ О ПРЕДСТАВИ И ПРЕС КОНФЕРЕНЦИЈА

АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД

Теме које се пеку на стомаку

Александра Гловацки, позоришни критичар, драматург, водитељ округлог стола: Чини ми се да Милена прича о ономе што живимо, а онда иде уназад, објашњавајући нам како смо дошли до тога. Почела је из митске измаглице, где су живели заједно људи и животиње, преко грађанства и прве писмености, светских ратова, комунистичке до корпоративне приче.

Димитрије Коканов, драматург: Као део стратегије развоја савременог текста, од Милене је позориште наручило комад. Добила је одредницу да напише нешто што би она сматрала комедијом. Доста је комуницирала са наслеђем народних епских песама, еротских народних песама. У том смислу је занимљиво што тај ход, од 18. века, од Турака на овамо, на нашем простору, она заправо развија кроз системе ружног, односно – насилног и прљавог. Не бих рекао да је то нешто посебно агресивно, једноставно је то стилска ствар, којом је означила овај текст.

Тамара Драгичевић, глумица: Јако ми је драго што ја као жена на крају добијам рог и удишем у себе све што се дешавало вековима уназад. На крају је жена та која започне или заврши све то. Било је невероватно искуство радити на овом пројекту, на овој представи, са Сашом, која није била оптерећена нашим прецима. Она долази из Лондона и потпуно је била растерећена наших предрасуда. Спој Милене, Саше и нас, као младе екипе је такав да много волимо да играмо ову представу. Доносимо нови дух, нову енергију. Када смо први пут прочитали текст, нисмо баш били одушевљени оним што треба да радимо, јер смо мало били уплашени. Сваком следећом пробом смо били распењени. Саша нас је приметно водила и уводила у све, да на крају нисмо ни свесни шта смо све направили.

Младен Совиљ, глумац: Главни елемент првог утиска је да ово нуди невиђену дозу слободу и блесављења у конструктивном облику. Самим тим, није било оптерећујуће, а било је далеко од било које предрасуде. Ишли смо свим контра путем од тога.

Иван Михаиловић, глумац: Када сам добио текст на мејл, био сам са колегиницом Тамаром, која ми је наглас читала комад. Тада сам схватио да је то најбољи начин за прво читање, јер тада први пут комад нисам замишљао на сцени, нити позориште, већ живе слике. Ја сам са Сашом радио представу „Моја ти“. Имао сам велико поверење у њу, волим њен начин рада. Она је као неки селектор направила тим, тражила да јој верујемо и рекла – људи, хајде да направимо ствар. Највише се радујем кад идем да играм ову представу. Играла се и у аутобусу, до Ужица. То се не дешава баш често. Ако је оваква представа, са оваквим текстом пребацила рампу, онда је то одлично. Ако није, жао ми је што нисмо још увек спремни да се бавимо овим питањима. Овде се у питање доводе матријархат и патријархат, обе крајности. Зато је крај такав какав јесте.

Јована Гавриловић, глумица: Ради се о томе да смо ми жељни таквих ствари у позоришту. Желимо да играмо такве ствари, да се шалимо, блесавимо, у оквиру неких луцидних сфера које позориште може да створи. Мислим да је управо то био наш приступ овом комаду, али и Саши и пробама, играњима. То је жеља која би да се породи сама. То има много везе са данашњим тренутком у позоришту. Једном речју, то нас пали.

Алмир Имширевић, драмски писац и драматург: У позориште сам дошао са знатижељом. Први пут сам очекивао представу којој ће „требасти превод“. Мислио сам на реакцију

публике – колико ће публика бити збуњена, колико ће се појавити театар који нису очекивали, драма какву нису навикли да гледају. Синоћ су овде били глумци из Сплита, са представом „Кроћење горопаднице“. У критици сам споменуо Милену Марковић, коју сам као и још неке списатељице назвао „горопадницом“. То смо вечерас и гледали – Милену као горопадницу, причу о женама горопадницама. Када их ставите уз представу од синоћ даје ми утеху. Било ми је духовито то да су мушкарци натерани да у помоћ зову мајку.

Бојан Муњин, селектор 23. ЈПФ: Ову представу сам гледао и у Београду, али вечерас ми је пало на памет како сам разговарао једном приликом са Миленом Марковић, која ми је рекла: „Ја све што пишем и оно што мислим, па о томе пишем, то се мени пече на стомаку.“ У овом рукопису, добро можемо видети да то што је писала, колико год да је било луцидног блесављења, то је тема, односно теме, које се пеку на стомаку. Заправо се свима нама све те теме, данас или пре више деценија, пеку на стомаку. Ми све њих паралелно живимо: шта нам се и зашто догодило, како да се понашамо, како је изгледала фамилија – била је грозна, данас је лоша. Ми стално живимо у шизофреној и сталној температури. То су нам показали Милена и овај ансамбл, а урадили су то на веома необичан начин.

Ана Милошевић

ТАМАРА ДРАГИЋЕВИЋ, ГЛУМИЦА

Сурово истинита позоришна прича

- Разумем оне који су збуњени представом, јер смо на почетку њене припреме и ми били збуњени, каже Тамара Драгићевић

Представа је поделила публику и било је негативних коментара. Како сте реаговали на текст Милене Марковић када су почеле пробе?

- Не осуђујем никога ко је представом резигниран, шокиран, постиђен или зачуђен. То је у реду и то, наравно, прихватамо, разумемо и не љутимо се. И ми смо били збуњени, јер није лако прихватити све то на прво читање. Бавили смо се тиме шта је то у Миленином тексту што „пече“, али из садашње позиције, питам се зашто представа изазива чуђење, па чак и згроженост?

И, који су могући одговори?

- Шта је то што ми не живимо, не гледамо, не слушамо и не читамо у медијима? Зашто је ова представа другачија од било чега што нам се сервира. Ово је „живо“ позориште и ми ту сурову истину исмевамо, са њом се поигравамо. Због тога волимо да играмо ову представу и разумемо о чему Милена прича. Разумемо то да је на почетку земунца, да се људи отимају око хране, отац јебе мајку док баба то гледа, син плаче, а дете сиса...То јесте било тако, јесте јебо јарца, дошле су ћопаве и бркате снаје у кућу, тукле се, отац спавао са снајом...И сви ми знамо да је то било тако. На крају, та девојка узима рог и је ли чудно то што је појела кижицу из рога пред свима? Шта је то што је другачије од грозота које нам се нуде и свакодневно презентују у медијима. Извињавам се што то тако пластично објашњавам, али то јесте тако.

Можда је људима проблем у томе како је, а не шта је приказано на сцени?

- Разумем да људи данас, баш због тога, воле да гледају слатку комедију, љубавну драму, да им у позоришту буде све лепо, да све делује шарено. Али, ово је Милена Марковић и она је итекако сурово искрена. Све је на сцени транспарентно, сурово и пластично, али ни секс, ни убијање нису реалистично приказани. Ми се тиме поигравамо и све је то пропраћено игром и музиком. Разумем оне који су шокирани и жао ми је због тога, али ово је позоришна игра, коју смо намерно овако дочарали.

Крај драме нас враћа на њен почетак и сугерише на то да смо изгубили драгоцено време „јурећи сопствени реп“...

- То јесте тако и то је тужно за наш народ. Због тога смо и невероватан народ, народ чуда. Свесни смо свега, знамо све али, ма какви да смо, не можемо једни без других. Ту смо где смо и то истовремено и волимо и осуђујемо. Живимо тако што се стално вртимо у круг,

ГЛУМАЧКО СТАСАВАЊЕ

- Драго ми је што имам прилику да играм на филму и у ТВ серијама, али позориште не може да се мери ни са чим, јер је живо и ниједна представа није иста. Веома сам срећна због ове улоге и реакције колега и публике који ми кажу да је то сасвим другачије од свега што сам урадила. Људи су склони да глумце стављају у калупе. Играла сам fine и слашке ликове и то је у реду и волим их, али лепо је када растеш са новим улогама и када људи схвате да имаш нешто у себи што већина глумаца има, али некада добијеш или не добијеш прилику да то покажеш.

чекамо да се променимо и да наставимо даље.

Комаду се приписује и то да „исмева наше претке и нашу историју“. Како гледате на ту врсту замерки?

- Мислим да тога нема у представи. Можда је она од оних представа коју би требало више пута погледати и дуже о њој размишљати. Наравно, ми смо у предности у односу на публику, јер смо дуго припремали комад, причали о њему и то нам је „ушло под кожу“. Међутим, чудно је то да се не осети наша енергија и начин на који све то презентујемо. Волимо да играмо овај комад и то је оно што је најлепше, али нисмо желели да омаловажавамо нашу историју. Када играмо у Београду, мишљења

су такође подељена. Има оних који кажу да не разумеју представу и да се чудно осећају. Једна госпођа је рекла да је то друга најгора представа коју је гледала, али рекла је то са осмехом. Има и оних који кажу да у Београду нису гледали бољу представу, да је феноменална. Једноставно, тема је таква и о њој свако има своје мишљење, па и ставове о представи.

Н.К.

ENTESCO
engineering - technology - consulting

МИОДРАГ ДРАГИЋЕВИЋ, ГЛУМАЦ

Топло ми је на фестивалу

- Имао сам среће са серијама, а добро је што се пуно снима и што су све боље и боље, каже Миодраг Драгићевић

Која су тебе питања дотакла у овој представи у којој играш неколико улога?

- Занимљиво је за глумца кад игра више ликова, ради више ствари, увек је изазовно када из сцене у сцену успеваш да мењаш себе и покушаш са сваким новим ликом да заинтересујеш публику, да пребациш рампу, да се они вежу за тебе. Оно што је мене дотакло је-сте сам процес, најалост нисам био од почетка, сплетом околности сам касније ушао, негде пред крај и јако ми је био занимљив начин рада редитељке Саше Милавић Дејвис, која није одрасла на овом подручју а успела је некако све да нас окупи и води кроз један необичан текст. Он има три фазе и мислим да је необичан за публику јер кроз секвенце и слике уједињује целу причу. Радио сам и са Егоном и са Снежаном Тришић али ово је потпуно другачији приступ. Пријао ми је тај нови начин рада.

Нисам стекла утисак да је публика збу-

њена.

- Мислим да нису били збуњени већ да су баш пажљиво пратили, чини ми се да смо успели да их увучемо у те три приче. Иначе, први пут сам на фестивалу и лепо ми је, некако топло, ушушкано и осећам добру енергију.

Видели смо те у неколико серија, Чизмаш, Ургентни центар, има ли посла за младе глумце?

- Тренутно спремам једну представу у Београдском драмском позоришту, приближила се премијера и узбуђен сам том улогом која је сасвим реалистична. Имао сам среће са серијама, а добро је што се пуно снима. Излазе све боље и боље серије, померају се границе, сваки следећи пројекат је бар у рангу оног претходног. *Сенке над Балканом* су некако повукле пуно других добрих серија, са много младих глумаца. То је одлично за нас.

М. Петровић

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ

Свестрани барокни човек

- У оквиру *Ирашеће програма 23. ЈПФ, на Малој сцени Народног позоришта, представљена је књига „Вечна садашњост“ др Јелене Тодоровић, у издању издавачке куће „Клио“*

- Када прочитате ову књигу, схватите да живимо у најбарокнијем бароку који постоји, рекао је уредник Издавачке куће „Клио“, Зоран Хамовић. Професор Радивоје Динуловић, архитекта и дугогодишњи сарадник Народног позоришта Ужице, нагласио је да му је, при читању књиге посебно била фасцинантна ауторкина способност да једну врло комплексну и не тако лако читљиву материју - историју, однос-

но - теорију уметности барока претвори у текст од четрдесетак страна.

- Тај текст ћу, сасвим сигурно, дати као обавезну лектуру свима који студирају нешто блиско ономе о чему Јелена пише, јер из њега може да се доживи суштина барокне епохе и разуме чињеница да она још увек траје, рекао је Динуловић.

- Било ми је занимљиво како у зону књижевности улази неко ко је евидентно врхунски стручњак за зону барока, у визуелним уметностима. На пола књиге сам помислила како би било дивно када би то исто сада урадио и неки стручњак за ренесансу или романтизам, рекла је на промоцији професорка књижевности из Ужица, Ружица Марјановић.

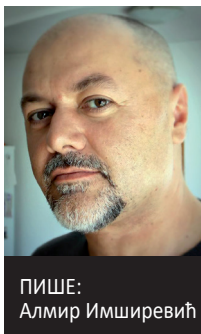
Ауторка књиге, др Јелена Тодоровић, објаснила је да књига највише припада њеним студентима, којима је желела да покаже како се приступа делу.

- Треба да се захвалим драгом колеги и пријатељу, Раши Динуловићу, који ме је научио да је све могуће. Ако интердисциплинарно размишљамо и ако смо свестрани, а свестран није ренесансни, него барокни човек - граница нема, рекла је др Јелена Тодоровић.

А. Милошевић

РЕЧ КРИТИКЕ

ПИШЕ:
Алмир Имширевић

Нећу да живим хиљаду година

Атеље 212 и „Пет живота претужног Милутина“, у режији Александре Милавић Дејвис, добар су начин да се овогодишњи фестивал приводи крају. Милена Марковић, ауторка поменутог текста, исписује скицу за историју Балкана, пред нос нам ставља рачун. Тјера нас да се узнемиримо, донекле и уплашимо, не толико због висине цијене коју ће требати платити, већ најприје због погледа на све оно што смо „пождерали и полокали“.

Природа драмског текста подразумева „превођења“. Након што писац преведе властите идеје и мисли у ново „агрегатно стање“, његово дјело, уз мало среће, добива нове старатеље – редитеља и глумце. Аутор ријетко зна у чијим и каквим рукама ће завршити његова драма, па његови јунаци попримају лица која није могао ни замислити. Драма Милене Марковић је, чини ми се, дошла у праве руке и на права лица. Млада и разиграна екипа је пуног срца и спремна на све, прихватила ту од ауторке пружену „амајлију“ – драму/рог.

Већ првом сценом и првим изговореним репликама уведени смо у свијет Сатира, грубих ријечи, наоштрених попут каменних стријела и сјекира што их виђамо по музејима, у витринама гдје су смјештени експонати са старих археолошких налазишта. Милена Марковић је заровила дубоко, а онда дозволила редитељици и глумцима да слој по слој скидају „прашину“. Њен језик посуђен је из старих бајалица, јасан попут најстарије молитве којом се призива киша или клетве за тјерање ђавола. И ваља напоменути, нема у том језику ничега што не припада драми и драмском; свијет који ствара Милена Марковић израња из саме суштине позоришта. Непримјетно нас, уз помоћ одличног глумачког ансамбла, претвара у стогодишњака који је позван да погледа властиту фотографију насталу, рецимо, у првој деценији његова живота. Старац није у стању препознати сопствено лице, видјети самога себе. Непрепознавање не смијемо изједначити са неистином.

Сцене унутар ове представе призивају у сјећање призоре из Бокачовог „Декамерона“, па се намеће јасна и логична мисао – Милутин има много више од пет живота. Кроз ову причу/историју пролазимо као кроз Дантеов Пакао, невидљива рука нас води, а ми бивамо запитани у ком се правцу крећемо; од врха ка дну или обратно? Обрадујемо се препознавању, али и узнемиримо од слике која нам покаже нутрину, баш попут рентгенског снимка. Насмијемо се, тако, духовито испричаној сцени из „комунистичког периода“, али и најезимо сваком новом предајом

рога, те мрачне штафете, Ђавољег грала.

Као да листамо Фрејзерову „Златну грану“ у којој сусрећемо Миленине јунаке; насмије нас, али и узнемири монологом Јелена, у сјајној игри Уроша Јаковљевића. Без текста останемо гледајући бриљантну и инспиративну Јовану Гавриловић. Убиједи нас она, у потпуности, да је у добром позоришту, и у доброј причи, чак и Муха – изазован лик и важан знак. Као Млада Инжињерка задобије симпатије и оних којима је за већину комада, ипак, требао „превод“.

Тамара Драгичевић својом игром, а посебно завршним монологом, исказује неvjероватну глумачку снагу и умјеће које оставља без даха. Њено тијело ради немогуће, прелази властите границе, као да је људска фигура скинута са Бошове слике. Усудују се рећи, она постаје жена за столом гдје се призивају духови, а „Милена Марковић“ (свјесно стављена под наводнике) проговара кроз њу. Посве је правилан редитељски избор да се баш гласом Тамаре Драгичевић проговори о завршној примопредаји Зла.

Свијет који гледамо, и који настављамо гледати, јесте свијет мушке грубости, свијет анималног, али и свијет у којем жене тако добро узвраћају ударце, али и бивају присиљене на крају „прогутати сво то вјековно зло“. Прича је смјештена у одличну сценографију Јасмине Холбус, те од прве до посљедње сцене, она омогућава потпуну промјену перспективе, утиче на кориштење свјетла, али и даје потребан оквир у којем редитељица Александра Милавић Дејвис вјешто и мудро распоређује и води актере. Избором глумаца и глумица направила је одличан потез, драми дала онај потребан замах у којем је могуће препознати довољну дозу бунта, неискуства које одагна страх од истраживања, па у представи има, како су се неки од нас сложили, „панкерског“ и неизбрушеног.

И неискусни позоришни гледалац зна да Библија на почетак ставља Ријеч и причу о Адаму и Еви. Представа о „претужном Милутину“ на самом свом крају нуди сцену у којој тројицу Копилана, „полуретардираних“ јапија лови Јабукe и уништавају их, а потом сусрећу Оца. Милена Марковић не покушава прикрити очито, избјегава непотребно маскирање, њена „поезија“ је директна, па њени ликови посве јасно износе своју мисао – „Свима нам је исти отац...и свима нам је јеб'о мајку!“ Након тога, логично, бивају убијени од тог истог Створитеља. Постаје нам сасвим јасно колико људскости и љепоте има у оној Годаровој жељи да „постане бемртан, а онда да умре“.

„Чувај ме, мајко!“

РЕЧ ПУБЛИКЕ

ПЕТ ЖИВОТА ПРЕТУЖНОГ МИЛУТИНА – АТЕЉЕ 212 Београд

Имали смо већа очекивања

Јелена Кузмановић: Нисам присталица оваквих нови позоришних тенденција. Нити сам разумела текст, нити успела да га повежем са глумом и игром, нити сам доживела поруку представе. Ово вече је било лепо, али било би лепше да нисмо овако изгубили два сата.

Марко Милић: Симпатично. Мислим да је дочарана наша историја и приказ различитости кроз пар векова. Мада је представа могла бити краћа, сажетија и концизнија. Ово јуначење ми се не свиђа, а ни ово људско пређење са животињама и коришћење немуштог језика. Волим модерни театар и на фестивалима смо имали прилику да уживамо у одличним представама модерног исказа. Али ово вече ми је много недоречено. Мада коришћење ефеката, попут видео бима, врло је заниљиво дочарало неке моменте.

Марија Даниловић: Не знам шта овде коме може да се свиди. Ништа нисам разумела представу. Многи су напуштали салу пре краја. Стварно не разумем овакво казивање. Оценила сам је са јединицом, да је била нижа оцена, дала бих је.

Бранко Савић: Видим да су опречна мишљења за вечерашњу представу. Нисам одушевљен, то стоји, али је било врло добрих момената. Морам признати да су ови млади људи много труда уложили у овај комад и да су се својски трудили да нам приближе причу. Њима заиста честитам. Али ми се чини да текст није баш добро прилагођен позоришту.

Александар М.: Није ми баш јасан наслов. Зашто „претужни Милутин“? Он је из улоге у улогу био успешнији. То је циљ амајлије, наравно док је жена не уништи... смех...

Б. Д.

ИВАН МИХАИЛОВИЋ, ГЛУМАЦ

Границе за културу треба брисати

- ЈПФ је јако значајан и релевантан фестивал, тренујно можда и најрелевантнији у региону и својом селекцијом и разноврсношћу доказује да се ствари мењају. Као и ова свејковина треба на ствари да погледамо позитивније, каже глумац Иван Михаиловић, који смо на ЈПФ-у први пут погледали прошле године, исто у представи Александра Милавић Дејвис „Моја ми“

У две представе са којима сте гостовали на ЈПФ-у играте са колегама различитих генерација код истог редитеља?

- Оно што је феноменално код Саше је то што у сваки процес улази потпуно нова и чиста и то су готово две различите редитељке. Ово су две потпуно другачије представе. Различитог стила и естетике, израза и других сегмената који чине једну представу. Другачије је радити са колегиницама које су толико година биле на сцени. Ту је присутна једна сигурност у сценама и оне су феноменални партнери. Зато је она представа баш онаква. А сада је нешто сасвим другачије. Ово је једна млада екипа, сви су моји врло добри пријатељи, са којима се знам још од академије и предност нашег познанства је велика, што се и осећа у комаду. Ту нема упознавања на почетку, већ одмах по-

чињете да стварате. Тако да смо заиста уживали у овом процесу.

На овогодишњем фестивалу главни фокус је на породици као институцији, што је случај и у вашој представи. Како то коментаришете?

- Ова представа проблематизује како фигуру мајке, тако и фигуру оца. То је само једна од тема које се провлаче кроз текст Милене Марковић. Она поставља питања шта је то патријархат, а шта матријархат и да ли је средина оно што је то неко решење, шта би био прави модел и стабилан ток развоја једног човека од када се роди па до његове смрти. Представа се и зове „Пет живота претужног Милутина“ јер његов живот иде из фазе у фазу, из времена у време и онда видимо да се догађања увек понављају. Ови јунаци су жртве устаљеног си-

стема који када се родиш наметне и стави одело које навучеш на себе, а да га пре тога не измере да виде да ли је оно довољно велико или мало за твоје биће. Представа се, првенствено, бави питањем индивидуе.

Колико су се, и да ли су се, ствари у култури промениле у последње време?

- Морам бити позитиван. Мислим да се ствари мењају. Многе представе које су се радиле у последњој сезони, у којима сам и ја учествовао биле су јако квалитетне и остављале су врло добру поруку. И на филму се исто догодило пар пројеката, а један од њих је и „Јужни ветар“ у коме је последњу ролу урадио велики Небојша Глоговац. То је филм који је уметнички, филигрантски, прецизан у улогама. Убеђен сам да се ствари мењају. Можда не толико брзо колико бисмо ми то желели.

Како оцењујете копродукцијску сарадњу у региону?

- Иде у добром смеру. Све је више размена и у театру и на филму. И то је једна врло битна ствар. Мада треба да буде још већа и боља. Овај фестивал има предиван наслов, јер границе које су вештачки створене су ужасно бизарне. Од када их имамо, цела култура је успорена и заустављена. За било које гостовање потребно је обезбедити брдо папира, који су толико безначајни за једну представу. Те границе за културу треба да се бришу. Представе треба што више да путују. Да постоји што више оваквих фестивала на којима ћемо размењивати искуства и дај боже, више буџета, па да екипе дођу на фестивал и проведу ту пар дана, упознају колеге из региона, раде са њима, упознају се са виђењима и начином размишљања. Нажалост данас одеш на фестивал и не успеш да видиш ниједну представу. Али и то ће се променити.

Б. Дамњановић

Ужице Медиа

ИЗ КРИТИКА

Ода освојеним
слободама

„Крваве свадбе“ (1933) су поетска драма љубоморе и освете, договорених и нежељених бракова, сукоба страсти, части и морала. Рејмонд Вилијамс је о њеној форми писао да она не представља уобичајено радње, већ да јесте радња, имајући у виду набујалу снагу присутне поезије. Лорка је црпео инспирацију из традиције и народа, и нашао нове драмско-поетске форме изражавања, утемељене у митском и архетипском. Узимајући ситуацију венчања као основу драмске радње, овај шпански поета је истражио цикличности живота и смрти, границе избора у љубави, као и однос између друштвених обавеза и неспутаних осећања.

Лоркина драмска поезија је данас приличан театарски изазов, може се рећи и клизав терен, простор лаког посртања, који нарочито тражи редитељску маштовитост, истински таленат и деликатну сценско-поетску осећајност. Игор Вук Торбица је својом режијом потврдио да поседује ове особености. Његово тумачење „Крвавих свадби“ је изузетно, прецизно, стилизовано, симболички интензивно и суптилно разиграно у свом основном минимализму. Полазећи од поезије Лоркиних речи, Торбица је изградио аутентичну сценску поезију. Глумци наступају врло компактно, колективно, као једно тело, вешто преплићући говор и песму. На сцени је створена посебна атмосфера, налик оживљеном сну, церемонијална и изнутра напета. Изливена је у сусрету хипнотичке визуелности и музике из којег се рађају незадрживо јаке емоције...

Иако трагична у својој основи, Лоркина драма у овој магично естетизованој, вансеријској представи Игора Вука Торбице производи необичну ведрину. Упркос трагичном расплету, истинска љубав је разбила неприродно подигнуте зидове, означавајући тријумф слободе.

Ана Тасић,
објављена у „Политици“,
19. 8. 2018. године

ВЕЧЕРАС

СРПСКО НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
НОВИ САД И ЈУ „ГРАД ТЕАТАР“ БУДВА

КРВАВЕ СВАДБЕ

Федерико Гарсија Лорка

Режија: Игор Вук Торбица
Сценограф: Бранко Хојник
Костимограф: Јелисавета Татић Чутурило
Композитор: Владимир Пејковић
Сценски говор: др Дејан Средојевић
Дизајн светла: Милица Стојишић

ИГРАЈУ:

Мајка: Варја Ђукић
Вереница: Милица Грујичић
Таша: Ивана Мрваљевић
Леонардо: Павле Поповић
Леонардова жена: Бранка Станић
Вереник: Вукашин Ранђеловић
Отац: Мирослав Фабри
Суседа и просјакиња (Смрт): Драгиња Вогањац
Служавка: Маја Стојановић
Први дрвосеча: Душан Вукашиновић
Други дрвосеча: Филип Ђуретић
Месец: Ненад Пећинар

impol
Aluminium Industry

BLIC

Impol • Seval

вечерње
НОВОСТИ

ПОЛИТИКА

Danas

PTC

Радио-телевизија Србије

prvi partizan

ПИШЕ:
Зоран Јеремић

СТО ЈАДА У ПЕТ ЖИВОТА

Не знам шта мисли и чему се нада ова фестивалска управа, али можда не би било лоше да су синоћ после представе позвали попа Благоја да окади сцену. Тамјан је кажу добар и за костобољу која настаје од физичког стреса, а с оне, глумачке, стране сцене учкур бејаше прилично лабаво везан. С ове пак наше стране, пренос оног рогића кроз пет Милутинових живота отегао се ван свих очекивања. Не бих рекао да смо баш зенемели пред драмском транспозицијом наших уобичајених парламентарних псовки.

Ако црква није хтела да се меша у позоришне послове, онда би примерено било да се у име свих нас одброволио наш првак драме Бобан Љубичић и у старом костиму Ђиrolама Саванароле одиграо ону сцену самобичевања по леђима. Додуше, није искључено да су тај костим из фондуса позоришта украли неки ужички политичари да у миру окају грехе над суграђанима.

Било како било, Милена Марковић је дубоко запала својим рукописом, али је ансамбл Атељеа 212 више-мање остао на нивоу површинских копова.

С тим у вези, поменућу синоћњу промоцију књиге Јелене Тодоровић „Вечна садашњост“ на Малој сцени у оквиру Пратећег програма... Одмах да кажем, књига нема везе са темом представе, јер толико поганог сладострашћа не би издржао ни поменути Љубичић у улози Жоржа Дандена. Књига, између осталог, говори о томе колико невидљиво наслеђе епохе барока обликује данашње поглед на свет кроз примере јунака из романа – „Невидљиви градови“ Итала Калвина, „Сатурнови прстенови“ В. Г. Зебалда и „Иследник“ Драгана Великића. Мој фаворит за ову прилику су „Невидљиви градови“ због следеће Калвинове мисли: „Постоје два начина да се не пати. Први многим успева: прихватити пакао и постати део њега до те мере да га не примећујеш. Други је ризичан и захтева непрекидну пажњу и учење: усред пакла препознавати оно што није пакао, и чинити да траје, дати му простор“.

Милена Марковић не робује ни моралној мимикрији, ни догматском песимизму, ни догматском оптимизму. Она је велики (драмски) песник. То је већ довољно велика патња. А биће да није мање главоболно ни за редитеље и глумце.

ПРАТЕЋИ ПРОГРАМ 23. ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПОЗОРИШНОГ ФЕСТИВАЛА

ПРОЛЕЋЕ У НОВЕМБРУ - ЈПФ СЕ ПРИВОДИ КРАЈУ

ОЦЕНА ПУБЛИКЕ

ЗВЕЗДАРА ТЕАТАР БЕОГРАД	
КОРЕШПОДЕНЦИЈА	4.36
НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ СОМБОР	
КАД БИ СОМБОР БИО ХОЛИВУД	4.82
НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА	4.04
ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРАМСКО ПОЗОРИШТЕ БЕОГРАД	
ЗАШТО ЈЕ ПОЛУДЕО ГОСПОДИН Р?	4.13
ХРВАТСКО НАРОДНО КАЗАЛИШТЕ СПЛИТ	
КРОЋЕЊЕ ГОРОПАДНИЦЕ	4.30
АТЕЉЕ 212 БЕОГРАД	
ПЕТ ЖИВОТА ПРЕТУЖНОГ МИЛУТИНА	3.48

Издаје: Савет XXIII Југословенског позоришног фестивала Ужице 2018.

Уређује: редакцијски одбор: Радојка Поповић - уредник, Ненад Ковачевић, Верица Туцовић, Мирјана Петровић, Ана Милошевић, Богдан Дамњановић, Зоран Јеремић, Алмир Имширевић.

Тираж: 500 примерака • **Штампа:** Графопрент, Ужице